

מינהל מחקר וכלכלה
משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה

יצוא סחורות ומוצרים תעשייתיים בין ישראל לסין בעשור האחרון

רקע כללי

לבקשת ראש הממשלה הוקמה ועדה בין משרדית בראשות מנכ"ל האוצר לבחינת הדרכים שבאמצעותן ניתן להגדיל באופן ניכר את היצוא הישראלי לסין, זאת בהתחשב באפשרויות הגלומות בהתפתחות הכלכלה הסינית ובתחושה של מומחים ומקבלי החלטות כי ישראל אינה ממצה די את אפשרויות היצוא לסין והיא עלולה להפסיד את חלון ההזדמנויות לכך.

סין היא היצואנית השנייה בגודלה בעולם ומייצאת בכ- 1.2 טריליון דולר בשנה. עיקר יצואה הינו מכוונות ומכשור חשמלי, טכסטיל, ציוד רפואי ומוצרי מתכת. סין היא היבואנית הרביעית בגודלה בעולם ומייבאת ב-954 מיליארד דולר בשנה. כ-52% מן היבוא הסיני נעשה מיפן, הונג קונג, דרום קוריא, ארה"ב, טייוואן וגרמניה. שאר היבוא, המסתכם בכ-450 מיליארד דולר בשנה, מתבצע משאר מדינות העולם. היבוא הסיני העיקרי הינו ציוד ומכוונות חשמליות, נפט ותזקי, ציוד אופטי, מתכות, פלסטיק וכימיקלים אורגניים. היצוא הישראלי לסין ב-2009 היווה כפרומיל אחד מסך היבוא הסיני בשנה זו. פרופיל היצוא, כפי שניתן לראות בהמשך בפרוט על פי טכנולוגיות וענפים, תואם את תחומי היבוא העיקריים של הסינים. היבוא הישראלי מסין היווה כ-3 פרומיל מסך היצוא הסיני ב-2009.

לבקשת הועדה נערך מינהל מחקר וכלכלה במשרד התמי"ת לביצוע סקר במפעלי התעשייה בישראל שמטרתו היא הבנה מעמיקה של הבעיות והחסמים הכרוכים ביצוא לסין. המסמך הנוכחי מהווה מסמך רקע ראשוני לניתוח ההתפתחויות העיקריות של היצוא התעשייתי של ישראל לסין בעשור האחרון.

מטרת הסקירה

1) יצירת תשתית עובדתית לבחינת התפתחות היצוא התעשייתי של ישראל לסין בעשור האחרון: יצוא לפי סיווג טכנולוגי של ענפי הכלכלה ובפירוט לפי ענפי מישנה, מאפייני היצואנים וריכוזיות היצוא.
2) יצירת תשתית לסקר יצואנים שעיקרו יעסוק בחסמי התפתחות היצוא והסיבות להן. המידע שייאסף ישמש מצע לדיון שמטרתו לבחון כיצד ניתן להגדיל משמעותית את היצוא הישראלי לסין.

מתודולוגיה, מקורות נתונים ומבנה הסקירה

שיטת הבדיקה: עיבודים מיוחדים מדיווחי המפעלים על היצוא שלהם לסין ולמדינות נוספות.

מקורות הנתונים:

נתוני יצוא על פי רישומי המכס המועברים למל"מ לשנים 2000 עד 2010
נתוני יבוא ויצוא שמפרסמת הלמ"ס לשנים 2000 עד 2009 ולשלושת הרבעונים הראשונים של 2010.
נתוני כלכלה בסיסיים סין ישראל (מקור CIA - The World Factbook)

מבנה הסקירה: הסקירה כוללת שלושה פרקים: בפרק הראשון מתואר הסחר עם סין (ייבוא ויצוא) בעשור האחרון, בפרק השני מוצגים היצואנים לסין והתפתחותם בעשור האחרון, ובפרק השלישי נבחנת ריכוזיות היצוא. את הסקירה סוגר נספח סטטיסטי.

עיקרי הממצאים

1. בשנת 2010 צפוי היצוא התעשייתי לסין ללא יהלומים להסתכם בכ-1.8 מיליארד דולר, יותר מכפול משנת 2009 בה הסתכם היצוא בכ-860 מיליון דולר. בניכוי ההאטה של שנת 2009 ובהתחשב במגמות ארוכות הטווח מדובר על גידול שנתי של למעלה מ-400 מיליון דולר, דבר היכול להעיד על קפיצת מדרגה ביצוא לסין והוא מצביע על המשך מגמה ארוכת טווח של הגדלת היצוא לסין. הערכה זו מתבססת גם על העובדה שהגידול ביצוא התבטא בענפי הביקוש המובהקים של סין של ישראל יש בהם יתרון יחסי.
2. שלושה ענפים תרמו לעיקר הגידול ביצוא ב-2010: מנועים וציוד חשמלי (טכנולוגיה עילית מעורבת), דשנים (טכנולוגיה מסורתית מעורבת) וציוד בקרה ומדידה (טכנולוגיה עילית). לישראל יתרון יחסי במוצרים אלה.
3. חלוקת היצוא לסין ללא יהלומים על פי רמה טכנולוגית ב-2010 היא כדלקמן: טכנולוגיה עילית מעורבת כ-48%, טכנולוגיה מסורתית מעורבת כ-38%, טכנולוגיה עילית כ-11%, וטכנולוגיה מסורתית כ-2.5%. לאורך העשור האחרון מובילה הטכנולוגיה העילית מעורבת את היצוא לסין ומוצריה מהווים כמחצית מן היצוא הכולל לשם, הטכנולוגיה המסורתית מעורבת הגדילה את חלקה עד ל-38% ב-2010, הטכנולוגיה העילית שומרת על משקל של כ-15% לאורך זמן, ואילו הטכנולוגיה המסורתית קטנה בעקביות עד למשקל של 2.5% מכלל היצוא ב-2010. ראוי לציין כי משקלן של הטכנולוגיות השונות ב-2010 ביצוא הכולל דומה למשקלן ב-2008, שהייתה שנת השיא ביצוא לסין עד לשנה הנוכחית, מה שמעיד על עקביות ומחזק את הסברה שמדובר במגמת גידול ארוכת טווח.
4. במקביל לגידול היצוא לסין גדל גם היבוא של ישראל משם, בשלושת הרבעונים הראשונים של 2010 לעומת הרבעונים המקבילים אשתקד, ב-34%, כך שסך היבוא הצפוי ל-2010 כולה הינו כ-4.7 מיליארד דולר. גרעון הסחר של ישראל מול סין הנגזר מנתונים אלה צפוי להיות כ-2.5 מיליארד דולר. בדיקת המגמה ארוכת הטווח מתחילת העשור מעידה כי עד שנת 2008 היה גידול עקבי בגרעון הסחר של ישראל מול סין. ב-2009 התהפכה המגמה והגרעון ב-2010 צפוי להיות כ-2.5 מיליארד דולר, גרעון המהווה שפור של כ-16% לעומת הגרעון ב-2008.
5. במבט על אזור הסחר של המזרח הרחוק,¹ נמצא כי סין והודו, שהן יעדי היצוא העיקריים של ישראל באזור זה, הכפילו את משקלן בסך היצוא ושתייהן מרכזות יותר מ-33% מהיצוא הכולל לשם. המגמה ארוכת הטווח מורה כי מתחילת העשור ועד שנת 2007 היה היצוא לסין גבוה מהיצוא להודו, אך ב-2008 עבר היקף היצוא להודו את זה של סין והוא הסתכם ב-2009 בכ-25% מהיצוא הכולל למזרח הרחוק, לעומת 18% לסין.
6. בשנים 2000 עד 2009 ייצאו לסין כ-3200 יצואנים ישראלים, כאשר מספרם גדל בהדרגה משנה לשנה. על פי המגמה לאורך העשור, הגידול נטו במספר היצואנים לסין בכל שנה גדל בממוצע בכ-100 יצואנים חדשים². גם מספר פריטי היצוא בממוצע ליצואן³ גדל לאורך זמן.

¹ במזרח הרחוק נכללות המדינות: הודו, הונג קונג, טייוואן, יפן, מינמר, סין, סינגפור, סרילנקה, פיליפינים, קוריאה הדרומית, תאילנד

² יצואני שנת 2000 אינם נכללים בחישוב מאחר וחלקם החלו לייצא בשנים שקדמו לשנה זו ועל כן צברו ניסיון ויכולת שרידות גבוהה משל היצואן החדש הממוצע בעשור שנמדד. נימצא כי שיעור השרידות הממוצע של יצואן לאורך עשור עומד על כ-31% מה שאומר כי לאורך זמן ישרוד רק אחד מכל שלושה יצואנים חדשים לסין.

³ 1.47 פריטי יצואן בממוצע ליצואן ב-2009 לעומת 1.29 ב-2000

7. מנתוני היצואנים לאורך העשור עולה כי שיעור השרידות של יצואן המייצא מעל 100 אלף דולר עומד בממוצע על כ-46% בעוד שיעור השרידות של יצואן קטן⁴ עמד על כ-30% בלבד, דהיינו, סיכויי השרידות של יצואן גדול גבוהים בכ-50% מאלה של יצואן קטן.
8. בהשוואה בין שנת 2009 לשנת 2005, נמצא כי מספרם של יצואני הטכנולוגיה המסורתית גדל בכ-90% והגיע ב-2009 ל-274 יצואנים, מספר יצואני הטכנולוגיה המסורתית מעורבת גדל בכ-74% (458 יצואנים ב-2009), מספר יצואני הטכנולוגיה העילית מעורבת גדל בכ-66% (980 יצואנים ב-2009) ומספר יצואני הטכנולוגיה העילית גדל בכ-63% (244 יצואנים ב-2009).
9. מספר היצואנים הגדול ביותר פועל בענף הציוד והמכונות החשמליות (טכנולוגיה עילית מעורבת) והם היוו כ-40% מכלל היצואנים לסיין ב-2009, זאת בהתאמה לכך שענף זה הינו גם המוביל בהיקף היצוא.
10. היצוא לסיין מאופיין בריכוזיות גבוהה. 5.3% מן היצואנים לסיין מייצאים כ-87% מהיצוא לשם. היצואנים הקטנים, המהווים כ-74% מכלל היצואנים, מייצאים כ-1.7% בלבד מסך היצוא.
11. היצואנים הגדולים, המייצאים מעל 10 מיליון דולר לשנה, מהווים כ-1.3% מכלל היצואנים והם מייצאים כ-57% מהיצוא. 72% מהם נמנים על הטכנולוגיה העילית והשאר על הטכנולוגיה העילית מעורבת.
12. כל 100 היצואנים המובילים של ישראל, ללא יוצא מן הכלל, ייצאו בעשור האחרון לסיין (בחלק מן השנים או בכולן), מה שמוכיח שסיין, כיעד ליצוא, מוכרת לכולם.
13. היתרון לגודל של היצואנים המובילים של ישראל אינו בא לכלל ביטוי מובהק ביצוא לסיין. בעוד שכ-80% מהם ייצאו בפועל לסיין ב-2009, הרי שרק 44% מהם נכללו בין 100 היצואנים הגדולים לסיין, כלומר, למעלה ממחצית היצואנים המובילים של ישראל אינם נמנים על מאה היצואנים הגדולים לסיין.

---

⁴ יצואן קטן הוגדר ככזה המייצא מתחת ל-100 אלף דולר לשנה

פרק א' - הסחר בין ישראל לסיין בעשור האחרון

אומדן יצוא הסחורות לסיין כולל יהלומים לשנת 2010⁵ עומד על כ-2.2 מיליארד דולר ומהם כ-253 מיליון דולר הם יצוא יהלומים. שיעור היצוא לסיין ללא יהלומים הגיע ל-4.4% מסך יצוא הסחורות הכולל של ישראל לעולם, בהשוואה לכ-3% בשנת 2009. היצוא לסיין גדל באופן רציף כמעט על פני כל השנים בעשור האחרון (למעט 2005), מרמה של 262 מיליון דולר כולל יהלומים בשנת 2000 לרמת שיא של כ-2.2 מיליארד דולר בשנת 2010.

ממוצע היצוא השנתי בחציו הראשון של העשור (2000 – 2004) עמד על כ-400 מיליון דולר והוא גדל לכ-1,015 מיליון דולר בממוצע לתקופה 2005 עד 2010⁶. כלומר ממוצע היצוא השנתי לסיין גדל פי 2.5 במחצית השנייה של העשור בהשוואה למחצית הראשונה. הדבר הושג בעיקר בשל הגידול המרשים של היצוא בשנת 2010 בהשוואה לשנים הקודמות, ובהן שנת 2009 שהייתה שנת האטה ביצוא.

באשר ליבוא הישראלי מסיין, הרי שגם הוא גדל ברציפות לאורך העשור מכ-600 מיליון דולר בשנת 2000 ועד לשיא של כ-4.2 מיליארד דולר בשנת 2008. ממוצע היבוא מסיין במחצית הראשונה של העשור הייתה כ-911 מיליון דולר ואילו בתקופה 2005 עד 2010, כ-3.37 מיליארד דולר, בממוצע שנתי גידול של למעלה מפי שלושה.

נתונים אלה העמידו את גרעון הסחר השנתי הממוצע של ישראל על 424 מיליון דולר במחציתו הראשונה של העשור, ועל 2.16 מיליארד דולר במחציתו השנייה.

לוח 1: התפתחות הסחר עם סיין בשנים 2000 - 2010⁷, במיליוני דולרים שוטפים

שנה	יצוא במיליוני \$		יבוא במיליוני \$		מאזן הסחר במיליוני \$ (יצוא פחות ייבוא)
	סה"כ ללא יהלומים	סה"כ - מדד השינוי	סה"כ הייבוא	מדד	
2000	261.6	1.00	602	1.00	-340
2001	349.6	1.42	737	1.22	-387
2002	426.6	1.48	793	1.32	-366
2003	612.6	2.20	1,008	1.67	-395
2004	786.9	3.00	1,418	2.36	-631
2005	747.9	2.83	1,888	3.14	-1,140
2006	958.8	3.92	2,428	4.03	-1,469
2007	1040.6	3.92	3,477	5.78	-2,436
2008	1293.5	4.93	4,244	7.05	-2,950
2009	1044.6	3.97	3,621	6.01	-2,576
2010 ⁸	2183.2	8.39	4,660	7.74	-2,477
2000-2004 ⁹	2,437	1,997	4,558		-2,121
2005-2010	7,267	6,095	20,218		-12,951

⁵ אומדן יצוא הסחורות הכולל ללא יהלומים לשנת 2010 חושב על פי שיעור הגידול של היצוא בשלושת הרבעונים הראשונים של 2010 לעומת התקופה המקבילה ב-2009 ותוקן על פי הנתונים הידועים של חודש אוקטובר 2010 לגבי הרבעון האחרון של השנה. על פי החישוב יסתכם יצוא הסחורות ללא יהלומים ב-2010 בכ-41 מיליארד דולר. לגבי האומדן הכולל יהלומים ראה הערת שוליים 8.

⁶ לגבי חישוב אומדן היצוא בשנת 2010 ראה הערת שוליים מספר 5

⁷ יצוא תעשייתי ללא יהלומים – ס"ה יצוא היהלומים לסיין בשנים 2000 עד 2009 עמד על 1.12 מיליארד דולר המהווים 15% מסך היצוא (כולל יהלומים). לגבי חישוב אומדן היצוא לשנת 2010 ראה הערת שוליים מספר 5.

⁸ אומדן המבוסס על היצוא כולל יהלומים בשלושת הרבעונים הראשונים של 2010 שגדל ב-109% לעומת 3 הרבעונים המקבילים בשנה קודמת (שממנו נגזר אומדן היצוא השנתי הכולל), ועל גידול של 113% ביצוא היהלומים לבדם בשלושת הרבעונים הראשונים של 2010 לעומת התקופה המקבילה ב-2009. מנתונים אלה חושב האומדן השנתי של היצוא ללא יהלומים.

⁹ מצטבר לתקופה.

שנת 2010 מחייבת התייחסות מיוחדת בשל הגידול המשמעותי (כ-1 מיליארד דולר) שחל ביצוא התעשייתי לסין לעומת השנה הקודמת ללא יהלומים. זהו גידול מרשים גם אם ניקח בחשבון כי שנת 2009 הייתה שנת האטה בישראל שהושפעה מהשפל הכלכלי עולמי שהחל ב-2008 והשפעתו העיקרית בקיטון היצוא באה לידי ביטוי ב-2009. על פי הערכתנו, לו היצוא בשנת 2009 ו-2010 ללא יהלומים היה ממשיך לגדול על פי קו המגמה של השנים הקודמות להן, הוא היה צפוי להגיע בשנת 2010 לכ-1.4 מיליארד דולר. מכאן שהיצוא ללא יהלומים בפועל ב-2010 שיעמוד על כ-1.8 מיליארד דולר, יהיה גדול ב-400 מיליון דולר מהערכות המתבססות על גידול לפי קו המגמה של השנים האחרונות. דבר זה יכול להעיד כי הייצוא לסין עלה, ככל הנראה, מדרגה בשנה האחרונה. ניתן לראות בקפיצת מדרגה זו חלק ממגמה ארוכת טווח, מאחר והגידול ביצוא מתרחש באותם ענפי יבוא מובהקים של סין ובאלה של ישראל יש בהם יתרון יחסי¹⁰.

העלייה הגדולה ביצוא בשנת 2010 לעומת 2009 התרכזה בשלושה ענפי משנה: מנועים וציוד חשמלי, דשנים וציוד בקרה ומדידה.

יצוא הדשנים ירד בין שנת 2008 לשנת 2009 בכ-185 מיליון דולר, וחזר בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 לרמה גבוהה מזו של 2008. גם יצוא המנועים החשמליים והציוד החשמלי גדל בכ-88% (!), ממצא המצביע על הצמיחה הגבוהה של השוק הסיני.

ראיית תמונה רחבה יותר של היצוא לסין מחייבת התייחסות גם לאזור הסחר בו סין ממוקמת- המזרח הרחוק. שתי מדינות היעד העיקריות ליצוא הישראלי באזור סחר זה הן הודו וסין. לוח 2 מציג את חלקן של סין והודו ביצוא הסחורות הכולל של ישראל למדינות המזרח הרחוק בשנים 2000 עד 2009 במיליוני דולרים. מן הנתונים עולה כי עד שנת 2007 הובילה סין על פני הודו במשקלה ביצוא הסחורות הכולל למזרח הרחוק. משנה זו ואילך זינק היצוא להודו באופן משמעותי והוא מוביל במשקלו בסך היצוא למזרח על פני שאר המדינות, כולל סין. בשנת 2009 חזר היצוא לסין לרמתו ב-2007, טרום המשבר הכלכלי, ואילו היצוא להודו היה גבוה ב-2009 בכ-66% מרמתו ב-2007, גדל בכ-80% ביחס ל-2008, שהייתה שנת שיא היצוא להודו, ושב וגדל ביותר מפי שניים בשנת 2010 ביחס לשנה הקודמת.

ניתן לראות כי בעשור האחרון הכפילו שני יעדי יצוא אלה- הודו וסין, את משקלם בסך היצוא המיועד לאזור הסחר של המזרח הרחוק. סין שחלקה בסחר הכולל בתחילת העשור עמד על כ-5% הגדילה את חלקה בסוף העשור ל-11%, ואילו הודו שחלקה עמד על 11% בתחילת העשור כמעט והכפילה אותו. מן הנתונים עולה כי היצוא השנתי לשתי מדינות אלה יותר משילש את עצמו מתחילת העשור לסופו, עובדה המעמידה מדינות אלה כיעדי היצוא העיקריים של ישראל למזרח הרחוק, כאשר הן מרכזות יחדיו כשליש מהיצוא הכולל לשם.

¹⁰ ראה התפלגות היצוא לפי טכנולוגיות בשנים האחרונות בלוח 3

לוח 2: יצוא למזרח הרחוק¹¹, סין והודו במיליוני דולרים

% הייצוא של הודו מסה"כ מ.רחוק	% הייצוא של סין מסה"כ מ.רחוק	המזרח הרחוק ¹³	יחס בין סין להודו ¹²	הודו		סין		שנה
				ללא יהלומים	סה"כ	ללא יהלומים	סה"כ	
6%	8%	2817	1.19	182	557	218	261.6	2000
8%	12%	2575	1.54	200	473.5	309	349.6	2001
8%	12%	2577	1.54	209	613.7	322	426.6	2002
7%	17%	2851	2.58	189	717.8	488	612.6	2003
9%	18%	3736	1.95	339	1037.9	660	786.9	2004
11%	15%	4099	1.40	435	1193	617	747.9	2005
11%	19%	4607	1.72	496	1289.4	854	658.8	2006
14%	17%	5125	1.19	721	1613.7	855	1040.6	2007
21%	17%	6399	0.78	1375	2361.3	1074	1293.5	2008
24%	18%	4894	0.72	1197	1810.9	865	1044.6	2009
24%	25%	7031	1.03	1689	2902	1738	2051	2010

לוח 3 מתאר את היצוא הישראלי לסין על פי טכנולוגיות בשנים 2000, 2005, 2008, 2009, ואומדן לשנת 2010. הטכנולוגיה המובילה ביצוא לאורך כל העשור היא הטכנולוגיה העילית מעורבת (מוצרים עיקריים: מכונות וציוד, ציוד חשמלי) אשר היוותה 54% מכלל היצוא בשנת 2000, 51% בשנת 2005, 67% בשנת 2009 ו-48% ב-2010. נתונים אלו מצביעים על תנודתיות ניכרת ביצוא של חברות הנכללות בטכנולוגיה העילית מעורבת.

ניתן לראות כי ב-2010 דומה הרכב סך היצוא בחלוקה לפי טכנולוגיות לזה של 2008 שהייתה שנת השיא ביצוא עד שנת 2010. עובדה זו, בתוספת לשיעור גידול המתבטא בעלית מדרגה ב-2010, הוא הבסיס להשערה שמדובר במגמה של גידול לטווח ארוך, כפי שצוין קודם לכן, מאחר ומדובר בענפים להם יש לישראל יתרון יחסי והם גם ענפי יבוא חשובים של סין.

משקלה של הטכנולוגיה המסורתית מעורבת (בעיקר גומי ופולסטיק ודשנים) היה כ-22% מכלל היצוא לסין בשנת 2000 והוא ירד ל-13% בשנת 2009, בעיקר משום שיצוא הדשנים כמעט ולא התקיים בשנה זו (כ-2.7 מיליון דולר לעומת כ-187 מיליון ב-2008). ב-2010 עלה שוב משקלה של טכנולוגיה זו ל-38% בעיקר עקב בעליה ביצוא הדשנים בשנה זו שהסתכם בכ-200 מיליון דולר בתשעת החודשים הראשונים של השנה, ויוסיף כנראה עוד כ-60 מיליון דולר ברבעון הרביעי, על פי הממוצע החודשי בתשעת החודשים הראשונים של השנה. משקלה של הטכנולוגיה המסורתית (מוצרים עיקריים: טכסטיל, מוצרי עץ, נייר ודפוס) ביצוא לסין הוא נמוך יחסית. המשקל עמד על כ-7% בשנת 2000, ירד ל-4.6% בשנים 2005 ו-2009, וירד שוב ל-2.5% ב-2010. הטכנולוגיה העילית (ציוד בקרה ומדידה ותרופות) נעה סביב כ-17% מן היצוא לאורך התקופה עד 2009, וניראה כי ב-2010 יפחת משקלה ל-11%.

¹¹ המדינות הנכללות הן: הודו, הונג קונג, טייוואן, יפן, מינמר, סין, סינגפור, סרילנקה, פיליפינים, קוריאה הדרומית, תאילנד

¹² ללא יהלומים

¹³ נתון שחושב בהתבסס על היחס באחוזים שבין סחורות תעשייתיות ליהלומים בכל אחת מהמדינות בשנת 2009. על פי היחס שנמצא בשנת 2009 הופחת היצוא הדולרי של היהלומים מסך היצוא בשאר השנים.

לוח 3: היצוא לסינ ללא יהלומים בשנים 2000 – 2010 לפי סוגי טכנולוגיות¹⁴, באלפי דולרים ובאחוזים

2010 ¹⁶		2009		2008 ¹⁵		2005		2000		טכנולוגיות
%	ס"ה \$	%	ס"ה \$	%	ס"ה \$	%	ס"ה \$	%	ס"ה באלפי \$	
100	1,830,000	100	864,162	100	1,074,000	100	622,156	100	217,728	ס"ה
11.3	206,790	15.0	129,607	14.4	154,387	20.8	129,535	16.9	36,713	עילית
48.4	885,720	67.1	580,159	55.9	600,520	51.2	318,855	53.8	117,267	עילית מע.
37.7	689,920	13.2	114,092	27.0	290,169	23.3	144,874	22.5	48,957	מסורתית מעורבת
2.5	45,750	4.6	40,244	2.7	28,831	4.6	28,892	6.8	14,791	מסורתית

נספח 3 מציג את היצוא לסינ לפי טכנולוגיות וענפים בשנים 2005 ו-2009, ואת משקלו של כל ענף בטכנולוגיות השונות בכל אחת מהשנים. הענפים בעלי הצמיחה הרציפה לאורך התקופה הם ענפי המתכת הבסיסית ומוצרי המתכת (5.8% מכלל היצוא לסינ ב-2009), ענפי הגומי והפלסטיק (3.6% מכלל היצוא לסינ ב-2009) המסווגים כטכנולוגיה מסורתית מעורבת, ענף התרופות (1% מכלל היצוא לסינ ב-2009) המסווג כטכנולוגיה עילית, וענפי המכונות והציוד (15.2% מכלל היצוא לסינ ב-2009) המסווגים כטכנולוגיה עילית מעורבת. השינוי המשמעותי ביותר נירשם בענף הדשנים (טכנולוגיה מסורתית מעורבת) שהיצוא שלו ירד באופן חד בשנת 2009 בהשוואה לשנת 2005. הסבר אפשרי לכך הוא כניסתם של מתחרים כתוצאה משינוי מדיניות סין ב-2008 לגבי פתיחת השוק לתחרות, הפחתת המכס במחצית ומתן אפשרות בפעם הראשונה לספקים להפיץ דשנים ישירות ללקוחות סופיים בתוך סין. מגמה נוספת שנצפתה כבר בסוף 2008 היה ניסיונה של סין להפחית את מחירי הדשנים גם על חשבון צמצום והקפאת הזמנות מכי"ל. עם זאת, נראה שתעשיית הדשנים הצליחה להתגבר על החסמים ובשנת 2010 חלה עלייה חדה בהיקף היצוא של דשנים לסינ.

ענף היצוא הגדול ביותר לסינ בשנת 2009 היה **ענף הציוד החשמלי ומנועים חשמליים** (362 מיליון דולר שהם כ-42% מכלל היצוא לסינ ב-2009), לאחר מכן ענפי המכונות והציוד המכני (132 מיליון דולר ו-15.3% מהיצוא לשם ב-2009) וציוד בקרה ומדידה (121 מיליון דולר שהם כ-14% מכלל היצוא לסינ ב-2009). שלושה ענפים אלה היוו ב-2009 71.1% מן היצוא הכולל לסינ באותה שנה.

נספח 1 מציג את היצוא לסינ לפי טכנולוגיות בשנים נבחרות לאורך העשור, ואת מדד השינוי ביצוא. ניתן לראות כי היצוא הכולל לסינ היה גדול פי ארבעה בסוף העשור מרמתו בתחילת העשור. יש לציין את מוצרי הטכנולוגיה העילית מעורבת שהציגו את שעורי הגידול הגבוהים ביותר, קרוב לפי חמש, והם היוו כ-67% מכלל היצוא לסינ ב-2009, ואת מוצרי הטכנולוגיה העילית שצמחו פי שלושה ויותר והיוו כ-15% מכלל היצוא לסינ בשנה זו. בנספח 4 ניתן לראות את חלוקת היצוא לטכנולוגיות בשלושת הרבעונים הראשונים של 2010 ואת נתוני השנים 2008 ו-2009. נתוני יצוא הדשנים (טכנולוגיה מסורתית מעורבת), המנועים

¹⁴ בחלוקה לפי טכנולוגיות לא נכללים יהלומים בטכנולוגיה המסורתית מעורבת כדלקמן: שנת 2000-40 מיליון \$, 2005 - 109

מיליון \$, 2009 - 166 מיליון \$, 2010 - מוערך בכ-350 מיליון \$

¹⁵ ללא יהלומים שהסתכמו בכ-187 מיליון \$ בשנה זו

¹⁶ על פי סך הערכת היצוא ל-2010 ללא יהלומים כפי שחושבה בלוח 1 כאשר החלוקה לטכנולוגיות ברבעון הרביעי 2010 חושבה על פי יחסי הטכנולוגיות בסך היצוא התעשייתי בשלושת הרבעונים הראשונים של 2010.

והציוד החשמלי (טכנולוגיה עילית מעורבת) ומכשירי הבקרה והמדידה (טכנולוגיה עילית) מסבירים את ה"קפיצה" ביצוא שחלה בשנת 2010 ביחס לשנה קודמת, גידול בסדר גודל של הכפלת היצוא בשנת זו.

פרק ב' - היצואנים הישראלים לסין

היצואנים הישראלים לסין

בעשור האחרון ייצאו לסין כ-3,200 יצואנים. מספר היצואנים הגדול ביותר לכל אורך התקופה היה במוצרי הטכנולוגיה העילית מעורבת¹⁷ ורובם התרכזו בענפי המכונות והציוד (חשמלי ומכני). בסוף העשור (2009) שולש מספרם של יצואנים אלה ביחס לתחילת העשור (2000). במקום השני מבחינה מספר היצואנים מצויים יצואני הטכנולוגיה המסורתית מעורבת, שרובם מתרכזים בענפי הגומי והפלסטיק, והמתכת הבסיסית ומוצרי המתכת. גם יצואנים אלה שלשו בסוף העשור את מספרם ביחס לתחילתו. את הרשימה סוגרים היצואנים במוצרי הטכנולוגיה המסורתית שרובם מתרכזים בענפי הטכסטיל והנייר. מספרם של יצואנים אלה בסוף העשור היה פי חמש מאשר בתחילתו. במבט על שתי נקודות זמן בעשור, השנים 2005 ו-2009, מתקבלת התמונה הבאה: בטכנולוגיה המסורתית חל גידול של כ-90% מ-144 יצואנים ב-2005 ל-274 יצואנים ב-2009, בטכנולוגיה המסורתית מעורבת חל גידול של כ-74% מ-263 יצואנים ב-2005 ל-458 יצואנים ב-2009, בטכנולוגיה העילית חל גידול של כ-63% מ-150 יצואנים ב-2005 ל-244 יצואנים ב-2009, ובטכנולוגיה העילית מעורבת חל גידול של כ-66% מ-590 יצואנים ב-2005 ל-980 יצואנים ב-2009. חשוב לציין כי על אף הגידול הניכר במספרם של היצואנים הנכללים בטכנולוגיה המסורתית, חלה ירידה ניכרת בחלקם של יצואנים אלה בסך היצוא.

בלוח 4 מפורט מספר היצואנים הישראלים שייצאו לסין בשנים נבחרות בעשור האחרון. מספר היצואנים פורט על פי הטכנולוגיות בהם פעלו, וחושב גם מדד הגידול בכמות היצואנים בכל טכנולוגיה. הממצאים מצביעים על גידול עקבי במספר היצואנים לאורך העשור בכל הטכנולוגיות. רוב היצואנים פועלים בתחום מוצרי הטכנולוגיה העילית מעורבת והם יותר משלשו את מספרם מתחילת העשור ועד שנת 2009. שעורי גידול גדולים נמצאו גם במספרם של יצואני הטכנולוגיה המסורתית והטכנולוגיה העילית.

לוח 4: מספר היצואנים הישראלים לסין על פי טכנולוגיה וממוצע פריטי יצוא בשנים נבחרות

2009		2005		2000		
מזד	יצואנים	מזד	יצואנים	מזד	יצואנים	
517.0	274	271.7	144	100.0	53	מסורתית
313.7	458	180.1	263	100.0	146	מסורתית מעורבת
318.2	980	191.6	590	100.0	308	עילית מעורבת
348.6	244	214.3	150	100.0	70	עילית
	1328		820		446	מספר יצואנים
	1956		1147		577	מספר פריטי יצוא
	1.47		1.40		1.29	ממוצע פריטי יצוא ליצואן

¹⁷ יש לקחת בחשבון כי חלק מהמפעלים מייצאים מוצרים מטכנולוגיות שונות. אנו מסווגים את היצואן לטכנולוגיה מסוימת על פי פריט היצוא הראשי שלו.

מהגידול במוצעי הפריטים שהיצואנים ייצאו, בשנת 2009 לעומת שנים קודמות, ניתן להסיק כי יש גידול בגיוון היצוא, כלומר, מספר גדול יותר של יצואנים בשנים האחרונות מייצאים יותר פריטים לעומת העבר.

נספח 2 מפרט את מספר היצואנים לסין על פי ענפי היצוא השונים, בכל אחת מהשנים בעשור האחרון. מספר היצואנים הרב ביותר ב-2009 פעל בענף הציוד החשמלי והמכונות החשמליות (507), מכונות וציוד מכני (338), ציוד בקרה ומדידה (228), וענף הגומי והפלסטיק (180). התפלגות היצואנים על פי הטכנולוגיות ב-2009 הייתה: כ-14% פועלים בתחום הטכנולוגיה המסורתית, 23.4% בתחום הטכנולוגיה המסורתית מעורבת, 12.5% בתחום הטכנולוגיה העילית וכ-50% בתחום הטכנולוגיה העילית מעורבת.

ניתן לראות כי גם בשנים 2005 ו-2000 היווה מספר היצואנים בטכנולוגיה העילית מעורבת כ-50% מכלל היצואנים לסין. גם בשאר הטכנולוגיות דומה ההתפלגות בשנים אלה להתפלגות שנמצאה ב-2009.

ניתוח נתוני "שרידות" היצואנים על פני העשור מוצג בלוח 5 ובנספח 5. לוח 5 פותח בשנת 2000 בה ייצאו לסין 441 יצואנים¹⁸. בשנים הבאות לאורך העשור מוצג שעור היצואנים שהחלו לייצא ב-2000 ואשר המשיכו וייצאו בכל אחת מהשנים. בהמשך הלוח מוצג בכל שנה שעור היצואנים החדשים¹⁹ שהחלו לפעול בה, ואת שעור היצואנים ששרדו מהם בשנים שלאחר מכן. בקרב יצואני שנת 2000 היה שיעור השרידות כ-40%, בקרב יצואני 2001 28%, וכך הלאה. מן הטבלה עולה כי שיעור השרידות הממוצע של יצואן לאורך השנים עמד על כ-31%²⁰. ניתן ללמוד מכך שבתנאים הנוכחיים ישרוד לאורך זמן רק יצואן אחד מכל שלושה יצואנים חדשים²¹ שיתחילו לייצא לסין. כמו כן ניתן ללמוד מהנתונים כי בממוצע מצטרפים בכל שנה כ-300 יצואנים חדשים, כאשר קצב גידול המצטרפים החדשים עלה בשלוש השנים האחרונות. תחת הנחות אלה ניתן לצפות לגידול שנתי נטו של 7.5% במספר היצואנים לסין²².

ניתן להניח כי ככל שהיצואן גדול יותר כך תהיה שרידותו גבוהה יותר. ואכן, בנספח 5 רואים כי שיעור השרידות של היצואנים הזעירים²³ לסין עמד במוצע על 29.7% ואילו שיעור השרידות של היצואנים מעל 100 אלף \$ עמד על 45.7%. דהיינו, סיכויי השרידות של יצואן של 100 אלף \$ ויותר גבוהים בכ-50% מאלה של יצואן זעיר

מבדיקת מאפייני ה"שורדים" הגדולים, דהיינו אותם יצואנים שייצאו בכל שנה בעשור האחרון, התקבלה התמונה הבאה:

כ-19% מהיצואנים שייכים לטכנולוגיה העילית (ציוד בקרה ומדידה, תקשורת, אלקטרוניקה, תרופות), כאשר כשליש מהם נמנים על מאה יצואני הסחורות המובילים של ישראל.

כ-58% מהיצואנים שייכים לטכנולוגיה המעורבת עילית (כימיקלים, מכונות וציוד, מכונות חשמליות), כאשר חציים (50%) נמנים על מאה יצואני הסחורות המובילים של ישראל.

¹⁸ מספר זה כולל את גם היצואנים שהחלו את יצואם לסין לפני שנת 2000.

¹⁹ כלומר לא ייצאו קודם לכן מתחילת העשור. לדוגמה: בשנת 2003 הצטרפו 235 יצואנים חדשים.

²⁰ בנטרול שנת 2000 מאחר ונכללים בה יצואנים שהחלו לייצא לפני 2000 שמידת ניסיונם ולכן שרידותם גבוהה יותר

²¹ שיעור שרידות זה הינו ממוצע לכל היצואנים בלי להתחשב בגודל היצואן. בפסקה הבאה ניתן לראות את הבדלי סיכויי השרידות בין יצואן זעיר ליצואן גדול.

²² מספר זה כולל את גם היצואנים שהחלו את יצואם לסין לפני שנת 2000.

²³ יצואן זעיר הוא יצואן שייצא מתחת 100 אלף דולר בשנת 2000

פרק ג' - ריכוזיות היצוא לסיין

לוח 6 מציג את התפלגות היצואנים לסיין על פי הבחנה בין יצואנים גדולים, בינוניים, קטנים וזעירים בשנת 2009. מנתוני 2009 עולה כי כ-70% היצואנים הגדולים, שהיוו 5.3% מכלל היצואנים לסיין באותה שנה, היו אחראים ל-87% מן היצוא ללא יהלומים. היצואנים הגדולים, המייצאים כל אחד מעל 10 מיליון דולר בשנה, היוו 1.3% ממספר היצואנים לסיין באותה שנה והיו אחראים ל-57% מן היצוא לשם, כאשר 72% מהם השתייכו לטכנולוגיה העילית והשאר לטכנולוגיה העילית מעורבת. למעלה משני שלישי מהיצואנים הגדולים היו מענפי האלקטרוניקה (שבבים), ציוד תקשורת, כלי טיס ואופטיקה, 22% בענפי הכימיקלים והדשנים, ו-6% בענף התרופות.

כ-30% מהערך הדולרי של היצוא תרמה קבוצת היצואנים הבינוניים (2 – 10 מיליון דולר בשנה כל אחד), כאשר קבוצה זו היוותה כ-4% ממספר היצואנים הכולל. מצד שני, היצואנים הזעירים, שהיוו כ-74% מכלל היצואנים, היו אחראים בסך הכל ל-1.7% מערך הייצוא, ואילו היצואנים הקטנים (0.1 – 2 מיליון דולר לשנה כל אחד) היוו כ-21% ממספר היצואנים ותרמו כ-11% מהיצוא הדולרי.

לוח 6: היצואנים לסיין על פי גודל היצוא ב-2009 ללא יהלומים

קבוצת יצוא	מספר יצואנים	אחוז יצואנים	אחוז		קבוצת יצוא
			יצואנים	יצוא	
	יצואנים	יצואנים	מיליוני \$	מיליון \$	
גדולים	16	1.3	496	10 מיליון \$ מעל	
בינוניים	52	4.0	258	2 - 10 מיליון \$	
קטנים	264	20.8	96	0.1 - 2 מיליון \$	
זעירים	938	73.9	15	עד 0.1 מיליון \$	
סה"כ	1,270	100%	865	100%	

יצוא של עשרת היצואנים הגדולים של ישראל לסיין בשנים 2000 - 2009

לוח 7 מציג את היקף היצוא של עשרת היצואנים הגדולים ביותר לסיין בשנים 2000, 2005 ו-2009, ואת שיעור היצוא שלהם מסך היצוא הכולל לסיין באותן שנים. נמצא כי מתחילת העשור ועד שנת 2009 ירד משקלם של עשרת היצואנים הגדולים בסך היצוא מכ-65% לכ-48%. נתון זה מושפע מגידול מספר היצואנים הכולל, ומעיד על הקטנת הריכוזיות ועל כניסת יצואנים גדולים נוספים לאורך השנים.

לוח 7 – ייצוא עשרת יצואני הסחורות הגדולים לסין בשנים נבחרות במיליוני \$

שנה	2000	2005	2009
10 הגדולים	142.5	363.6	416.8
ס"ה יצוא סחורות	218	617	865
יצוא הגדולים מסך היצוא %	65.3	58.9	48.2

לוח 8 מציג את נתוני היצוא של עשרת היצואנים הגדולים במשך בשנת 2009 לפי גושי סחר. שיעור היצוא של עשרת יצואני הסחורות הגדולים במשך לגוש הסחר של אסיה עמד בשנה זו על קצת פחות מ-8% מיצואם הכולל. זאת לעומת כמחצית מיצואם שמופנה לצפון אמריקה, כחמישית לאירופה, וכחמישית לשאר העולם.

אם מבודדים בתוך היצוא לגוש הסחר של אסיה את סין והודו, מסתבר כי שיעור היצוא של עשרת היצואנים הגדולים להודו בשנת 2009 גבוה פי חמישה מיצואם לסין. בבדיקה על פני העשור כולו נימצא כי היצוא לסין של עשרת הגדולים כמעט והוכפל ביחס לגודלו בתחילת העשור, ובה בעת היצוא להודו גדל כמעט פי חמישה (!).

במבט על משקל הסחר לסין והודו בתוך הגוש האסייתי, רואים את הפריצה המשמעותית ביצוא להודו שמשקלו בתחילת העשור עמד על כ-8% מסך היצוא לגוש, ואילו בסוף העשור משקלו הגיע ל-57%. לעומת זאת, משקלה של סין כמעט ולא עלה: כ-10% בתחילת העשור וכ-11% בסופו.

לאור ממצאים אלה יש חשיבות רבה לבחון באופן פרטני בכל אחד מעשרת היצואנים הגדולים את השאלות העולות כאן, ובמיוחד מדוע החדירה להודו גבוהה בהרבה מהחדירה לסין. בתשובה לשאלות אלה טמון המפתח לבניית פתרונות שיאיצו את גידול היצוא לסין ולגוש כולו.

לוח 8: עשרת היצואנים הגדולים במשך – יצוא באלפי \$ בשנת 2009

יעד (גוש סחר)	שנת 2009 אלפי \$	משקל ב-%
אירופה	2,273,087	18.4
צפון אמריקה	6,312,124	51.4
אסיה	969,675	7.9
סין	104,286	0.8
הודו	554,331	4.5
שאר אסיה	311,058	2.5
שאר העולם	1,783,932	14.5
סה"כ:	12,308,493	100.0

היצוא לסיין של מאה היצואנים המובילים של ישראל

מינהל מחקר וכלכלה במשרד התמ"ת מקיים בחמש השנים האחרונות מעקב אחר 100 יצואני הסחורות המובילים של ישראל. קבוצת 100 היצואנים המובילים אחראית לכ-65% מכלל יצוא הסחורות של ישראל, ומכאן חשיבות המידע על נתוני היצוא שלהם והשינויים החלים בהם. המעקב נעשה באמצעות מדד ה-"100" אשר מלווה מידי רבעון את נתוני התפתחות היצוא בחמשת התחומים הבאים :

- סך הייצוא – סך הייצוא של 100 היצואנים המובילים בכל רבעון
- הייצוא לפי רמה טכנולוגית²⁴ – טכנולוגיה עילית, טכנולוגיה עילית מעורבת, טכנולוגיה מסורתית מעורבת, טכנולוגיה מסורתית
- הייצוא לפי שלושה אזורי סחר מרכזיים – אירופה, צפון אמריקה ואסיה
- הייצוא לפי גודל מפעל – עד 500 עובדים, 501 עד 999 עובדים, ו-1000 עובדים ויותר
- הייצוא למדינות יעד שהמשרד רוצה לקדם – ברזיל, הודו, וייטנאם, מקסיקו, סין, קוריאה ורוסיה

העבודה הנוכחית נבדקה מעורבותם של 100 היצואנים המובילים של ישראל ביצוא לסיין בעשור האחרון. מן הבדיקה עלה :

1. כל 100 היצואנים המובילים של ישראל, ללא יוצא מן הכלל, ייצאו בעשור האחרון לסיין (בחלק מהשנים או בכולו) ממצא המצביע על כך שסיין, כיעד לייצוא, מוכרת לכולם.
  2. 80% מהיצואנים המובילים היו פעילים ביצוא לסיין ב-2009, אולם רק 44% מהם נכללו בתוך רשימת 100 היצואנים הגדולים לסיין. ממצא זה מעלה את השאלה מדוע כ-55% ממאה המובילים של ישראל אינם נכללים בין מאה היצואנים הגדולים לסיין.
  3. כשבדקים את 100 היצואנים הגדולים לסיין בשנים נבחרות, ובוחנים מהו חלקם של יצואני הסחורות המובילים של ישראל בתוך רשימת 100 היצואנים הגדולים לסיין, מתקבלת התמונה הבאה :
- בשנת 2000 נכללו 36 מ-100 היצואנים המובילים בישראל בין 100 היצואנים הגדולים לסיין, ויצואם עמד על 136 מיליון דולר, מתוך היצוא הכולל של מאה הגדולים לסיין שעמד על 209 מיליון דולר. עיקר היצוא של קבוצה זו היה בענפי ציוד תקשורת וכימיקלים. 36 יצואנים אלה היוו 36% ממאה היצואנים הגדולים לסיין, אך היצוא שלהם היה כ-65% מיצוא הקבוצה, וכ-62% מן היצוא הכולל לסיין באותה שנה, לא כולל יהלומים.
- בשנת 2005 היו 39 מהיצואנים המובילים של ישראל בתוך 100 היצואנים הגדולים לסיין. לא היה שינוי מבחינת הרכב ענפי היצוא המובילים שהיו ענפי הכימיקלים וציוד תקשורת ואלקטרוניקה. ערך היצוא של 39 יצואנים אלה הסתכם ב-445 מיליון דולר, מתוך 582 מיליון דולר- היצוא הכולל של מאה היצואנים הגדולים לסיין (כ-76%). מתוך סך היצוא לסיין באותה שנה, לא כולל יהלומים, היוותה קבוצת 39 המובילים כ-72%.

²⁴ לפי הגדרת למ"ס טכנולוגיה עילית כוללת: מכוונות למשרד ומחשוב (30), רכיבים אלקטרוניים (32), ציוד תקשורת אלקטרוני (33), ציוד לבקרה ולפיקוח (34), תרופות (245) (כלי טיס (355). טכנולוגיה מעורבת עילית כוללת: כימיקלים וזיקוק נפט למעט תרופות (23,24) (הוציא (245), מכוונות וציוד (29), ציוד ומנועים חשמליים (31), ציוד הובלה לנמ"א (358), כלי רכב מנועיים (35) (הוציא (353,355), טכנולוגיה מעורבת מסורתית כוללת: כרייה וחציבה (10,11,12,13), גומי ופולסטיק (25), מינרלים אל מתכתיים (26), מתכות אל ברזיליות ויקרות (271,273), מוצרי ברזל ופלדה (270,272,274), מוצרי מתכת (28), כלי שיט (353), תכשיטים וצורפות (38). טכנולוגיה מסורתית כוללת: מזון, משקאות וטבק (14,15,16), טכסטיל, הלבשה ועור (17,18,19), נייר, דפוס ומוצרי (21,22), מוצרי עץ ורהיטים (20,36).

בשנת 2009 היו 45 מהיצואנים המובילים של ישראל בתוך 100 היצואנים הגדולים לסיין. יצואם הסתכם בכ-450 מיליון דולר והיווה כ-56% מתוך סך היצוא של 100 הגדולים לסיין,²⁵ וכ-51% מהיצוא הכולל לשם לא כולל יהלומים. אין שינוי מהותי בענפי היצוא ביחס לשנים קודמות: ציוד חשמלי ואלקטרוני לרבות ציוד תקשורת, כימיקלים ומכונות.

פילוח היצואנים המובילים של ישראל, שאינם נכללים בין 100 היצואנים הגדולים לסיין, מוצגת בלוח 9.

לוח 9: מספר היצואנים המובילים במשק שאינם מובילים ביצוא לסיין

מספר החברות ממדד המאה שאינן בין 100 היצואנים הגדולים לסיין	ענף	טכנולוגיה
2	כלי טיס	עילית
10	ציוד לבקרה ופיקוח	
6	ציוד תקשורת אלקטרונית	
5	תרופות	
5	כימיקלים וזקוק נפט	מעורבת עילית
3	מכונות וציוד	
3	ציוד ומנועים חשמליים	
3	כריה וחציבה	מעורבת מסורתית
7	גומי ופלסטיק	
1	מינרלים אל מתכתיים	
1	מוצרים לנמ"א	
1	מזון משקאות וטבק	מסורתית
4	טכסטיל הלבשה ועור	

נתון מעניין מצביע על כך כי 23 חברות השייכות לטכנולוגיה העילית והמעורבת עילית אינם מייצאים לסיין למרות שהן מייצאות מוצרים המתאימים לפרופיל היבוא של סיין. כאשר מסתכלים על יצואנים מקרב המובילים, שהם גם מובילים ביצוא לסיין, רואים שייצואם מתבצע באותם ענפים כמו של היצואנים שאינם מייצאים לסיין.

²⁵ למעשה אין ירידה בחלקם של היצואנים המובילים בשנת 2009 ביחס ל-2005 כפי שניתן להתרשם. הסיבה לכך היא שהיצואן הגדול ביותר לסיין בשנה זו היא חברה חדשה (נומוניקס) שהיא חברת בת של אינטל. אם נוסיף את יצואה לזה של 45 המובילים נקבל שחלקם ביצוא של 100 היצואנים הגדולים לסיין היה כ-72%.

נספחים

- נספח 1 – היצוא לסין בשנים 2005 – 2009 ושעורי השינוי השנתיים
- נספח 2 – מספר היצואנים לסין לפי טכנולוגיה וענפים בשנים 2000 – 2009
- נספח 3 – היצוא לסין בשנים 2005 – 2009 ומשקלי הענפים בכל טכנולוגיה
- נספח 4 - היצוא לסין לפי טכנולוגיה וענפים בשנים 2008–2010
- נספח 5 – שיעור שרידות עסקים ביצוא לסין - שיעור שרידות וחלוקה לפי גודל

נספח 1 – יצוא הסחורות לסיין בשנים 2005-2009 לפי טכנולוגיות וענפים, במיליוני דולרים שוטפים,

ושעורי השינוי השנתיים

2009	הייצוא בדולרים		הייצוא בדולרים		הייצוא בדולרים			
	שיעור השינוי השנתי	2008	שיעור השינוי השנתי	2007	שיעור השינוי השנתי	2006	2005	
1,034,434	23.4	1,271,033	6.6	1,030,001	31.6	966,134	733,890	סה"כ
4,330	5.5-	3,125	0.3	3,306	24.2	3,296	2,653	בלתי מסווג
4,330	5.5-	3,125	0.3	3,306	24.2	3,296	2,653	חקלאות
40,245	42.9-	28,831	7.4	50,530	62.4	47,034	28,963	מסורתית
0	276.6	723	156.5	192	6.1	75	71	בלתי מסווג
16,439	8.4-	12,122	3.9	13,235	60.1	12,737	7,955	טכסטיל
								הלבשה ועור
42	76.5-	62	267.7	264		72	0	יצירות אומנות
0	97.0-	0	308.2	13		3	0	כלי נגינה
1,021	72.8-	1,422	13.6	5,222	28.1	4,596	3,588	מוצרי עץ ורהיטים
22,059	56.3-	13,403	5.8	30,677	75.1	29,000	16,558	מזון משקאות
								וטבק
606	18.3	989	52.3	836	29.0-	549	773	נייר דפוס ומוצרים
77	19.9	109	2377.8	91	80.3-	4	19	פריטים שונים
280,092	25.1	484,169	45.2	386,947	5.0	266,479	253,874	מסורתית מע.
50,246	6.2	48,926	26.9	46,059	67.1	36,293	21,725	ברזל ופלדה
31,153	53.1	26,146	49.4	17,082	10.2	11,437	10,376	גומי
								ופלסטיק
2,738	53.6	187,792	102.9	122,272	27.3-	60,262	82,844	דשנים
56		0		1		0	0	כלי שיט
7500	19.3	9270	45.6	7773	68.7	5338	3164	כריה וחציבה
22684	21.9-	24248	32.4-	31042	71.2	45890	26797	מתכות אל ברזליות
165715	15.4	187787	51.7	162717	1.6-	107259	108968	תכשיטים וצורפות
129608	11.0-	154387	4.5-	173548	40.3	181695	129535	עלית
34	18.2-	5333	65.1-	6517	11361	18689	16	כלי טיס
					9			
120679	12.3-	141840	1.5	161765	25.9	159422	126620	ציוד בקרה ומדידה

177	20.6	333	30.0	276	287.8	212	55	שעונים
8718	37.9	6882	48.0	4990	18.6	3372	2844	תרופות
580159	44.5	600520	11.1-	415669	46.7	467630	318865	<u>עלית מע.</u>
86710	125.2	91468	40.1-	40608	9.8-	67765	75154	כימיקלים
								וזקוק נפט
72	150.1	179	15.8-	72	1533.3	85	5	כלי רכב
								מנועים
131546	48.6	114195	15.4	76850	8.3	66573	61472	מכונות וציוד
361831	32.4	394678	10.5-	298140	82.8	333206	182234	ציוד ומנועים
								חשמליים

מקור: נתוני מל"מ, עיבודים מיוחדים מינהל מחקר וכלכלה

נספח 2 – מספר היצואנים לסין לפי טכנולוגיה וענפי משנה 2009 - 2000²⁶

2009	2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000	שנה טכנולוגיה
274	265	210	215	144	105	108	78	72	53	מסורתית
	6	14	17	7	5	9	4	5	4	בלתי מסווג
85	94	71	60	48	38	36	33	28	23	טכסטיל
2	11	7	1			1	3		2	יצירות אומנות
38	35	24	25	13	8	19	10	7	4	מוצרי עץ
32	26	17	25	19	12	15	8	7	5	מזון משקאות
106	87	74	77	54	42	27	19	23	13	נייר דפוס
9	5	4	2	3		1	1	2	2	פריטים שונים
458	421	379	330	263	221	211	194	149	146	מסורתית מע.
103	110	85	84	73	51	45	43	27	39	ברזל ופלדה
180	151	158	117	95	89	95	84	75	63	גומי ופלסטיק
5	4	5	3	4	4	3	4	4	4	דשנים
50	44	43	36	30	26	14	15	10	4	כריה וחציבה
50	38	34	47	31	26	26	20	16	11	מתכות אל ברזיליות
68	74	53	43	30	25	28	28	17	25	תכשיטים
244	210	175	183	150	135	103	108	80	70	עלית
2	7	8	6	2	1	1	1	1		כלי טיס
226	189	153	164	137	123	95	100	73	59	ציוד בקרה
6	5	6	4	4	3	2	3	1	3	שעונים
10	9	8	9	7	8	5	4	5	8	תרופות
980	889	787	696	590	517	435	373	347	308	עלית מע.
122	102	98	75	62	54	41	41	46	32	כימיקלים ו נפט
13	13	10	6	5	1	1	1	5	1	כלי רכב
338	331	287	280	238	216	182	149	126	127	מכונות וציוד
507	443	392	335	285	246	211	182	170	148	ציוד ומנועים חשמלים
1328	1223	1107	1008	820	732	644	572	499	446	ס"ה יצואנים (ח.פ.)

מקור: נתוני מל"מ, עיבודים מיוחדים מינהל מחקר וכלכלה

²⁶ חלק מן היצואנים מייצאים במספר ענפים ולכן המספר הכולל של היצואנים לפי ח.פ. בכל שנה יש לקרוא בשורה האחרונה

נספח 3: היצוא לסין בשנים 2005 – 2009 ומשקלי הענפים בכל טכנולוגיה

2009		2005		טכנולוגיות ס"ה
משקל הענף בטכנולוגיה	ייצוא, \$ 864,389	משקל הענף בטכנולוגיה	ייצוא, \$ 622,199	
100.0	40,245	100.0	28,893	מסורתית
40.9	16,439	27.5	7,955	טכסטיל
0.0	42	0.0	0	אומנות
0.0	0	0.0	0	כלי נגינה
2.7	1,021	12.4	3,588	מוצרי עץ
54.8	22,059	57.3	16,558	מזון
1.6	606	2.7	773	נייר דפוס
0.0	77	0.1	19	פריטים ש'
100.0	114,377	100.0	144,906	מסורתית מע.
43.9	50,246	15.0	21,725	ברזל ופלדה
27.2	31,153	7.2	10,376	גומי ופלסטיק
2.4	2,738	57.2	82,844	דשנים
0.0	56	0.0	0	כלי שיט
6.6	7,500	2.2	3,164	כריה וחציבה
19.8	22,684	18.5	26,797	מתכות אל ברזיליות
100.0	129,608	100.0	129,535	עלית
0.0	34	0.0	16	כלי טיס
93.1	120,679	97.8	126,620	ציוד בקרה
0.1	177	0.0	55	שעונים
6.7	8,718	2.2	2,844	תרופות
100.0	580,159	100.0	318,865	עלית מע.
14.9	86,710	23.6	75,154	כימיקלים וזקוק נפט
0.0	72	0.0	5	כלי רכב
22.7	131,546	19.3	61,472	מכונות וציוד
62.4	361,831	57.1	182,234	ציוד ומנועים חשמליים

מקור: נתוני מל"מ, עיבודים מיוחדים מינהל מחקר וכלכלה

נספח 4: סך היצוא בדולרים, מספר פריטי היצוא ומספר יצואנים לסין, לפי טכנולוגיה וענף בשנים 2008 – 2010²⁷

		2010			2009			2008		
יצואנים	פריטים	סכום ייצוא, \$	יצואנים	פריטים	סכום ייצוא, \$	יצואנים	פריטים	סכום ייצוא, \$	טכנולוגיה	
1,769	918	1,419,747,219	1,969	981	1,034,433,973	1,792	968	1,271,033,079	ס"ה	
12	10	4,436,946	13	9	4,330,099	7	5	3,125,047	בלתי מסווג	
12	10	4,436,946	13	9	4,330,099	7	5	3,125,047	חקלאות	
219	181	34,890,154	274	224	40,244,612	265	226	28,831,330	מסורתית	
						6	2	722,910	בלתי מסווג	
62	73	17,075,481	85	91	16,439,282	94	113	12,122,277	טכסטיל הלבשה ועור	
5	5	45,890	2	2	41,676	11	6	62,057	יצירות אומנות	
1	1	252	2	2	362	1	1	391	כלי נגינה	
44	30	673,708	38	30	1,021,206	35	26	1,421,933	מוצרי עץ ורהיטים	
24	51	15,520,411	32	61	22,059,376	26	47	13,403,499	מזון משקאות וטבק	
80	18	1,518,043	106	30	606,161	87	26	989,124	נייר דפוס ומוצרי	
3	3	56,369	9	8	76,549	5	5	109,139	פריטים שונים	
412	231	535,489,839	458	261	280,092,165	421	254	484,169,160	מסורתית מע.	
107	83	43,002,156	103	81	50,246,164	110	89	48,926,083	ברזל ופלדה	
160	74	30,533,009	180	79	31,153,169	151	81	26,145,780	גומי ופולטיק	
5	4	198,803,555	5	5	2,738,164	4	4	187,791,516	דשנים	
1	1	8,203	2	3	55,600				כלי שיט	
37	32	7,308,816	50	46	7,500,336	44	37	9,269,985	כריה וחציבה	
39	29	37,257,098	50	39	22,683,697	38	34	24,248,335	מתכות אל ברזליות	
63	8	218,577,002	68	8	165,715,035	74	9	187,787,461	תכשיטים וצורפות	
230	98	160,561,744	244	98	129,607,922	210	96	154,387,288	עלית	
1	1	3,763	2	2	33,504	7	2	5,332,528	כלי טיס	
216	83	155,689,835	226	81	120,679,483	189	80	141,840,333	ציוד בקרה ומדידה	
8	8	325,671	6	6	177,095	5	5	332,796	שעונים	
5	6	4,542,475	10	9	8,717,840	9	9	6,881,631	תרופות	
896	398	684,368,536	980	389	580,159,175	889	387	600,520,254	עלית מע.	
92	100	98,714,670	122	105	86,710,479	102	96	91,467,545	כימיקלים וזקוק נפט	
13	12	422,640	13	9	72,103	13	12	179,376	כלי רכב מנועיים	
313	141	77,128,973	338	128	131,545,724	331	133	114,195,334	מכונות וציוד	
478	145	508,102,253	507	147	361,830,869	443	146	394,677,999	ציוד ומנועים חשמליים	
1,769	918	1,419,747,219	1,969	981	1,034,433,973	1,792	968	1,271,033,079	סכום כולל	

מקור: נתוני מל"מ, עיבודים מיוחדים מינהל מחקר וכלכלה

נספח 5 - שיעור שרידות עסקים ביצוא לסין - % שרידות לפי גודל

2009	2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	מספר עסקים	שנת התחלה
40.1	42.6	42.4	45.1	46.7	47.8	52.6	54.9	59.9	441	2000 (*)
										מהם:
34.4	36.1	36.1	38.1	39.7	42.7	45.4	45.7	50.3	302	קטנים (+)
52.5	56.8	56.1	60.4	61.9	59.0	68.3	74.8	80.6	139	גדולים (+)
28.3	30.9	31.8	30.5	28.8	36.1	35.6	42.5	----	233	2001
										מהם:
24.7	25.8	28.4	25.8	27.9	31.1	30.0	35.3	----	190	קטנים (+)
44.2	48.8	46.5	51.2	32.6	58.1	60.6	74.4	----	43	גדולים (+)
34.1	33.2	37.2	40.3	37.2	40.3	39.4		----	226	2002
										מהם:
33.3	31.3	34.8	37.8	34.8	38.8	36.3	----	----	201	קטנים (+)
40.0	48.0	56.0	60.0	45.0	52.0	64.0	----	----	25	גדולים (+)
29.8	31.1	30.6	30.6	35.3	44.3	----	----	----	235	2003
										מהם:
27.5	29.0	29.5	28.5	34.0	39.5	----	----	----	200	קטנים (+)
42.9	42.9	37.1	42.9	42.9	71.4	----	----	----	35	גדולים (+)
34.2	33.3	32.9	37.9	37.9	----	----	----	----	240	2004
										מהם:
33.2	31.8	30.9	36.9	35.9	----	----	----	----	217	קטנים (+)
43.5	47.8	52.2	47.8	56.5	----	----	----	----	23	גדולים (+)
38.0	36.2	41.6	42.7	----	----	----	----	----	279	2005
										מהם:
37.0	34.2	40.1	39.7	----	----	----	----	----	257	קטנים (+)
50.0	59.1	59.1	77.3	----	----	----	----	----	22	גדולים (+)
24.8	32.0	35.9	----	----	----	----	----	----	359	2006
										מהם:
22.4	28.6	31.4	----	----	----	----	----	----	322	קטנים (+)
45.9	62.2	75.7	----	----	----	----	----	----	37	גדולים (+)
29.6	28.0	----	----	----	----	----	----	----	361	2007
										מהם:
28.5	26.4	----	----	----	----	----	----	----	330	קטנים (+)
41.9	45.2	----	----	----	----	----	----	----	31	גדולים (+)

35.0	----	----	----	----	----	----	----	----	408	2008
										מהם:
31.8	----	----	----	----	----	----	----	----	358	קטנים (+)
53.0	----	----	----	----	----	----	----	----	50	גדולים (+)
									405	2009
	----								371	קטנים (+)
	-----								34	גדולים (+)

(*) או לפני

(+) יצואנים קטנים-ייצאו בשנת ההתחלה פחות מ-100 אלף \$; יצואנים גדולים- יותר מ-100 אלף \$